

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	261-25/300299
Otsuse kuupäev	12.12.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Hyperintelligent Aliens OÜ vaidlustus Sihtasutuse Ida-Viru Keskhaigla riigihankes „Dokumendihalduse infosüsteem“ (viitenumber 300299) Hyperintelligent Aliens OÜ pakkumuse tagasilükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Hyperintelligent Aliens OÜ, esindaja Targo Tennisberg Hankija, Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla, esindaja vandeadvokaat Raul Ainla
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada Hyperintelligent Aliens OÜ vaidlustus Sihtasutuse Ida-Viru Keskhaigla riigihankes „Dokumendihalduse infosüsteem“ (viitenumber 300299) ning tunnistada kehtetuks Sihtasutuse Ida-Viru Keskhaigla otsus, millega lükati tagasi Hyperintelligent Aliens OÜ pakkumus.
2. Mõista Sihtasutuselt Ida-Viru Keskhaigla Hyperintelligent Aliens OÜ kasuks välja tasutud riigilõiv 640 eurot.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 19.09.2025 avaldas Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla (edaspidi ka Hankija või IVKH) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Dokumendihalduse infosüsteem“

(viitenumber 300299) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Alusdokumentide üldosa (edaspidi HAD), Tehniline kirjeldus (edaspidi TK), Hinnapakumuse vorm (edaspidi ka Vorm), Hankelepingu projekt (edaspidi Leping) ja Vastavustingimused. Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 17.10.2025, esitasid pakkumuse Hyperintelligent Aliens OÜ ning Webware OÜ.

2. 12.11.2025 otsusega lükkas Hankija tagasi Hyperintelligent Aliens OÜ pakkumuse. Hankemenetluses tehtud otsused edastas Hankija pakkujatele 13.11.2025.

3. 20.11.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Hyperintelligent Aliens OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsusele.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 27.11.2025 kirjaga nr 12.2-10/261 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 02.12.2025 ja neile vastamiseks 05.12.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Hyperintelligent Aliens OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Vaidlustaja esitas 10.10.2025 Riigihankes pakkumuse.

Hankija esitas pakkumuse kohta 31.10.2025 täpsustavad küsimused, milles küsis pakutava süsteemi litsentsitingimuste ning andmemigratsiooni kohta.

Vaidlustaja vastas samal päeval, kinnitades, et andmemigratsioon on pakkumuse osa ning kasutajatel saavad kõik eelmisest infosüsteemist eksporditud andmed olemas olema. Vaidlustaja soovitas ka võimalust suuliselt vajalikud nüansid üle täpsustada, kuid Hankija ei kasutanud seda.

5.2. Hankija edastas 13.11.2025 Vaidlustajale vastavusotsuse, millega tunnistati tema pakkumus mittevastavaks. Otsus ei sisaldanud sisulisi põhjendusi, vaid tõi ainult välja pakkumuse punktid, millele Hankija pidas Vaidlustaja pakkumust mittevastavaks.

5.3. Vaidlustaja edastas Hankijale 13.11.2025 küsimuse, milles selgitas mittevastavaks hinnatud punkte ning palus Hankijalt otsuse ümbervaatamist. Hankija vastas küsimusele 19.11.2025, jättes otsuse muutmata, kuid ei esitanud endiselt sisulisi põhjendusi Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse kohta.

Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise otsus on tervikuna põhjendamatu ja õigusvastane.

5.4. Hankija soovib osta ühelt infosüsteemilt teisele ülemineku teenust. Sellised üleminekid eeldavad uult infosüsteemilt mõningaid kohandusi, tellija organisatsiooni eripärasid arvestavaid seadistusi, asutusespetsiifilisi liidestusi ning tellijapoolse koostöö vajadust. Vaidlustaja tõi pakkumuses välja täpsustavad asjaolud, kus selliseid tegevusi vaja läheb. Vaidlustaja tugines nende selgituste lisamisel ka Hankija poolt Vastavustingimuste osas „PAKKUMUSTE VASTAVUS“ antud selgitusele: *Pakkuja peab esitama pakutava toote vastavuse hindamiseks vajalikud kirjeldused, tootjapoolsed infomaterjalid, kasutusjuhendid jmt, mis tõendavad pakutava toote vastavust riigihanke alusdokumentides nõutud tingimustele*

ja mille põhjal saab hankija kontrollida pakutud toote vastavust nõuetele.

Pakkuja esitab pakutava toote kirjeldused/selgitused HAD Lisal 1¹.

HAD Lisas 1 toodud selgitused olid mõeldud võimaldamaks Hankijal ülemineku projekti algusest peale paremini planeerida, kuid Hankija kasutas neid punkte tema pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks.

5.5. Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise otsus mainib TK p-te 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7. Tegemist on punktidega, kus HAD Lisas 1 oli kirjeldatud vajadust Vastavustingimuste osas „PAKKUMUSTE VASTAVUS“ kirjeldatud kohandusteks, seadistusteks või liidestusteks: *Pakkuja peab esitama pakutava toote vastavuse hindamiseks vajalikud kirjeldused, tootjapoolsed infomaterjalid, kasutusjuhendid.*

Vaidlustaja tõlgendas seda nii, et tõi oma pakkumuses välja spetsiifilisemad kohad, kus on vaja täiendavat koostööd. Nt HAD Lisa 1 p 8.4: liidestus Hankija spetsiifilise siseveebilahendusega. on sellel real tekst: *Vaja on realiseerida siseveebi (SharePoint) dokumentide üles laadimine, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.* Mistahes uus infosüsteem vajab sellise liidese tööle hakkamiseks täiendavat tööd ja koostööd tellijaga. Analooget vajadust kajastavad ka teised HAD Lisas 1 toodud punktid, viidates lihtsalt täpsema analüüsi ja kohanduste vajadusele. Tegelik tööde kogumaht ja kogumaksumus on samaväärne sellega, kui igale reale oleks olnud kirjutatud *Jah*. Seega ei ole Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 toodud märkused pakkumuse olemust sisuliselt muutvad ega anna alust pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks. Samuti ei saa seda lugeda avatud hankemenetluses keelatud läbirääkimiste pidamiseks.

5.6. Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise otsus nimetab HAD Lisas 1 nimetatud migreerimise nõuet. Migreerimise osas on Vaidlustaja toonud välja vajaduse, et Hankija teeks migreeritavad andmed migratsiooni jaoks kättesaadavaks. Tegemist on infosüsteemide migreerimisel elementaarse praktikaga – kui andmed ei ole kättesaadavaks tehtud, siis pole neid võimalik ka uude süsteemi viia. Sellise vajaduse väljatoomine ei mõjuta pakkumuse sisu ega maksumust. Kasutajad saavad oma dokumendid kohe terviklikult kätte, pakkumus ei sisalda mingeid varjatud kulusid ega viivitusi. Seega ei saa migratsiooni puudutavat märkust kasutada pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks ning ka seda ei saa lugeda avatud hankemenetluses keelatud läbirääkimiste pidamiseks.

5.7. Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamise otsus mainib Hinnapakumise vormi muutmist.

Vormil oli kuus rida: 1. Kasutaja litsentsid, 1.1. täiendavad litsentsid, 2. kasutajatoe teenus, 3. hooldusteenus, 4. arendustööde teostamine ning 5. olemasoleva süsteemi migreerimine. Reaalselt vajab uuele infosüsteemile üleminek lisaks ka Vastavustingimuste osas „PAKKUMUSTE VASTAVUS“ nimetatud kohandusi, seadistusi ja liidestamist. Võimalik oli vastav kulu lisada kas reale 4 (arendustööde teostamine) või 5 (migreerimine). Rida 4. tundus kohasem, sest eesmärk oli anda tellijale maksimaalselt informatsiooni. Tegelik tööde kogumaht ja kogumaksumus ei muutu sellest, millisele reale vajalikud tööd lisatud on. Kasutajad saavad kogu vajaliku funktsionaalsuse kohe terviklikult kätte, pakkumus ei sisalda mingeid varjatud kulusid ega viivitusi. Seega oli Vormi muudatus vormiline, mitte sisuline, ning ei anna alust pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks. Taaskord ei ole tegu keelatud läbirääkimiste pidamisega.

5.8. Vaidlustaja leiab, et pakkumuse mittevastavaks tunnistamise otsus tugineb ainult kosmeetilistele asjaoludele ning sisu ja olemuse poolest vastab pakkumus vastavustingimustele ning Vaidlustaja selgitused ei ole ettepanek läbirääkimiste pidamiseks

---

¹ Vaidlustuskomisjon märgib, et HAD Lisa 1 on TK vorm, kus pakkujatel tulid täita lahtrid tulbas Süsteemi vastavuse kirjeldus nõuetele. Vaidlustaja täidetuna kasutatakse käesolevas otsuses lühendid HAD Lisa 1.

avatud hankemenetluses.

Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamine piirab alusetult talle Põhiseaduse §-st 31 tulenevat ettevõtlusvabadust, välistades Vaidlustaja võimaluse osaleda Riigihankes eesmärgiga sõlmida Hankijaga hankelepingle.

5.9. Riigihankes esitasid pakkumused kaks pakkujat, kellest on vastavaks tunnistatud ainult WebWare OÜ pakkumus, mille hind ületab tunduvalt dokumendihalduse teenuse turuhinda, kahekordselt Vaidlustaja esitatud pakkumuse hinda ning 30% võrra Riigihanke eeldatavat maksumust. Olukorras, kus Hankija on formaalsete etteheidete tõttu jätnud vastavaks tunnistamata Vaidlustaja pakkumuse, mis tegelikkuses vastab kõikidele vastavustingimustele, ning selle tulemusena on hankemenetlusse jäänud ainult üks pakkuja. Selline käitumine on vastuolus RHS §-is 3 toodud riigihangete korraldamise üldpõhimõtetega, mille kohaselt on hankija kohustatud tagama konkurentsi efektiivset ärakasutamist ning kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt. Hankijal puudub võimalus võrrelda pakkumusi selgitamiseks välja parimat võimalikku hinna ja kvaliteedi suhet. Seega ei ole tagatud ka avalike rahaliste vahendite säästlik ja otstarbekas kasutamine ning Riigihanke eesmärgi saavutamine mõistliku hinnaga (RHS § 2 p 1).

5.10. Eeltoodust lähtuvalt on Vaidlustaja seisukohal, et Hankija on jätnud tema pakkumuse Riigihankes põhjendamatult vastavaks tunnistamata.

5.11. 02.12.2025 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.11.1. Taustainfo.

Hankija on tellimas üleminekut ühelt infosüsteemilt teisele. Sellised üleminekud koosnevad reeglina järgmistest osadest:

1) täpsustav analüüs ja olukorra kaardistamine. Iga organisatsiooni olukord on erinev, süsteemidesse on tehtud asutusespetsiifilisi kohandusi ja neid on liidestatud asutuse teiste infosüsteemidega. Näiteks IVKH praeguse dokumendihaldussüsteemi puhul on loodud spetsiifiline liidestus asutuse siseveebiga, mille toimimise täpsemad detailid vajavad tellijaga koostöös ülevaatamist. Ka Lepingus p 8.4 ütleb: *Migratsiooniprotsessi viiakse läbi tihedas koostöös*;

2) uue süsteemi paigaldamine testkeskkonda, kus tellija saab süsteemi võimalused üle vaadata. Sel hetkel kasutavad kasutajad oma igapäevatöös veel vana infosüsteemi;

3) vajalike kohanduste tegemine vastavalt tellija spetsiifilistele ärireeglitele ja liidestuste loomine tellija teiste infosüsteemidega;

4) kasutajate koolitus;

5) andmete migratsioon vanast süsteemist;

6) asutajad hakkavad kasutama uut süsteemi, vana võib sulgeda.

5.11.2. Kommentaarid Hankija vastusele vaidlustusele, tsiteerides Hankija vastuses esitatud konkreetseid löike.

5.11.2.1. *Vaidlustaja lisa tehnilise kirjelduse täitmisel väidetavaid täpsustusi, mis viitavad täiendavatele töödele, arendustele või liidestustele, mida pakkumus eelduslikult ei kata.*

Hankija löik arenduste kohta ei vasta tõele. HAD Lisa 1 ei maini kusagil täiendavate arenduste vajadust, ainult kohandusi (edaspidi Kohandused), mis on infosüsteemide ülemineku loomulik osa.

5.11.2.2. Hankija väide, et pakkumuse maksumus ei kata kirjeldatud tegevusi, on vale. Vastupidiselt väidetule on HAD Lisas 1 iga punkti juures selgelt öeldud, et *pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*

5.11.2.3. Hankija vastuses on lõik: *Vaidlustaja esitatud väidetavaid täpsustused ei olnud seotud pakutava toote kirjeldamisega, vaid viitasid täiendava töö vajadusele.*

Vaidlustaja täpsustused viitasid tegevustele, mis on infosüsteemide vahetamisel normaalsed. Ükski pakkumuse punkt ei viita sellele, et vaja oleks teha pakkumusega mitte kaetud töid. Tegu ei ole mingil viisil varjatud kuluga, vaid kõik on pakkumuse hinnas selgelt välja toodud.

5.11.2.4. Hankija väide: *pakkumus ei vasta üheselt tehnilisele kirjeldusele ega hõlma kohustuslikku funktsionaalsust ilma täiendava arendusvajaduseta.*

RHAD ei maini kusagil tingimust *ilma täiendava arendusvajaduseta*. Riigihanke eesmärgina on sõnastatud, et süsteem peab kasutusele võttes täitma TK-s toodud nõudeid. See, kas tarnija peab selle jaoks mingeid arendustöid tegema, ei ole oluline, tähtis on, et süsteem teeks kasutuselevõtul seda, mis vaja. Seetõttu ei saaks täiendava arendusvajaduse argumenti kasutada isegi juhul, kui selline täiendav arendusvajadus oleks olemas.

Ükski pakkumuse punkt ei maini arenduste tegemise vajadust. Vaidlustaja kinnitab, et pakutav toode vastab TK-s toodud tingimustele ning vajalikud tööd on seotud asutusespetsiifiliste Kohanduste ja liidestustega.

5.11.2.5. Hankija lõik: *Pakkuja on nendes ridades märkinud: vajalik täiendav liidestamine, vajalik täpsustamine, pakkumus ei kata, vajab arendust või muud sarnast.*

See punkt sisaldab valeinfot. Ühtegi Hankija väidetud fraasi Vaidlustaja pakkumuse tekst ei sisalda. Kõige jämedam eksitamine on seotud fraasiga *pakkumus ei kata*. Vastupidiselt Hankija väidetele on HAD Lisas 1 igal vastaval real kirjas, et *pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga*.

5.11.2.6. Hankija lõik: *Pakkuja ei saa asendada nõutud formuleeringut „Jah“ tingimusliku vastusega „Jah“, lisades „kui tehakse lisatöid“ või „Jah, pärast täiendavat arendust“.*

Tegu on eksitava märkusega. Vaidlustaja ei ole pakkumuses kusagil kasutanud fraase *kui tehakse lisatöid* või *pärast täiendavat arendust*. Kõik kirjeldatud tööd kuuluvad Kohanduste alla ja need on kaetud pakkumuse maksumusega.

5.11.2.7. Hankija väide: TK p 8.4 on Hankija igapäevastes tööprotsessides vältimatult vajalik ning peab olema kasutamiseks koheselt kättesaadav. Hankija ei saa aktsepteerida pakkumist, milles see moodul on veel arendusjärgus.

TK p 8.4 käib Hankija *SharePointi*l põhineva siseveebiga liidestamise kohta. Vaidlustaja pakutaval süsteemil on *SharePointi* liides täiesti olemas, mis võimaldab dokumentide jagamist *SharePointi* saitidel. Tegemist ei ole *arendusjärgus mooduliga*.

Iga *SharePointi* installatsioon erinev. See, millistel alamsaitidel, millistes dokumenditeekides, milliste juurdepääsuõigustega ja milliseid sisutüüpe kasutades Hankija oma dokumente oma siseveebis hoiab, on Hankija spetsiifiline, unikaalne lahendus. Kui Hankija sooviks on, et dokumendihalduse infosüsteemi integratsioon siseveebiga töötaks täpselt samal viisil ilma mingisugust tööd tegemata, on selleks ainult üks võimalus: jääda igaveseks kasutama olemasolevat süsteemi. See on aga vastuolus Riigihanke eesmärgi, vaba konkurentsi põhimõtte ning avaliku raha kasutamise reeglitega. Seega on paratamatu, et uue süsteemi kasutuselevõttuga seoses tuleb mingeid töid teha. Vaidlustaja pakkumus toob need tööd spetsiifiliselt välja. Selleks, et liidestus hakkaks aga tööle tellija spetsiifilises olukorras, on vaja praegune olukord üle vaadata ning teha vajalikud kohandused ja seadistused. See tegevus käib Kohanduste alla, on pakkumuse osa, ei too kaasa täiendavaid kulutusi ning hakkab olema kasutajatele kohe süsteemi kasutuselevõtu algusest peale kättesaadav.

5.11.2.8. Hankija väide: *Punkt 2.14 on hankija jaoks strateegilise tähtsusega, kuna sellega seotud tegevuste monitooring toimub pidevalt. Pakkuja ei ole kinnitanud vastava mooduli olemasolu, vaid on üksnes teatanud kavatsusest see tulevikus välja arendada.*

TK p 2.14 käib süsteemi kontrollijälje ekspordi kohta. Vastav funktsionaalsus on pakutavas

süsteemis olemas. HAD Lisas 1 ega üheski teises Vaidlustaja pakkumuse dokumendis ei ole kusagil mainitud *kavatsust midagi tulevikus välja arendada*. Nagu ka Hankija kommentaarist näha, on kontrolljälje eksport vajalik süsteemi monitooringuks. Monitooringu jaoks on võimalik kasutada mitmeid erinevaid lahendusi, Hankija ei ole RHAD-is välja toonud, millist spetsiifilist lahendust kasutatakse. Reeglina toimivad monitooringulahendused nii, et infosüsteem kas ekspordib kontrolljälje/logid, mis imporditakse seejärel monitooringusse või siis on infosüsteemil olemas veebiteenus, mille kaudu monitooringusüsteem vajaliku info saab. Pakutaval platvormil on olemas mõlemad võimalused, kuid erinevad monitooringulahendused eeldavad sageli spetsiifilises formaadis andmeid. Seetõttu on enamasti vajalik teha vastav kohandus, et eksporditav info oleks monitooringusüsteemile sobivas formaadis. Seda vajadust ongi HAD Lisa 1 p-is 2.14 silmas peetud. Tegemist on infosüsteemide juurutamise normaalse osaga, mis on lubatav Kohandustena. Kirjeldatud töö on kiiresti tehtav ja sisaldub täielikult pakkumuse hinnas. Süsteemi kasutuselevõtmise hetkel oleks vajalik funktsionaalsus täielikult olemas.

5.11.2.9. Hankija väide: *Hankija rõhutab, et funktsionaalsuse kontrolli ja andmete ekspordi tagamine oli pakkumuse esitamisel täielikult pakkuja vastutus, samas kui hankija roll selles protsessis pidi olema minimaalne.*

Infosüsteemi vahetamisel on normaalne praktika, et seda tehakse täitja ja tellija vahelises koostöös (vt Leping p 8.4). Minimaalselt on tellijal vaja tutvustada enda asutuse spetsiifilisi funktsionaalsusi, seadistusi ja protsesse.

Andmemigratsiooni osas saab tellija kas vajalikud andmed ekspordida (enamasti lihtsam lähenemine) või siis teha need täitjale ligipääsetavaks, et täitja need ise kätte saaks. Antud juhul on võimalikud mõlemad variandid.

5.11.2.10. Hankija väide: *Hankija märgib, et tehniline kirjeldus nõudis üheselt tervikliku migratsiooniteenuse osutamist, mitte ainult sõltuvust hankija tegevusest, kuid vaidlustaja kirjeldus viitab sellele, et migratsioon on tingimuslik ja sõltub lisatöödest.*

Pakkumust esitades ja lepingutingimusi aktsepteerides kinnitas Vaidlustaja, et viib migratsiooni läbi ja toob üle kõik andmed, mille osas süsteemi kaardistamise käigus kokku lepitakse ja mis Hankija poole kättesaadavaks või ligipääsetavaks tehakse.

Leping p 8.4 ütleb: *Migratsiooniprotsessi viiakse läbi tihedas koostöös*. Seetõttu on Vaidlustajal ka õigustatud ootus, et tellija osaleb migratsiooni läbiviimises kõige efektiivsemal võimalikul viisil.

5.11.2.10.1. Andmemigratsiooni saab organiseerida kahel viisil: tellija kas ekspordib vajalikud andmed ise või siis annab täitjale ligipääsu olemasolevale infosüsteemile andmete kättesaamiseks. Tavalisem praktika on kasutada esimest varianti, sest siis pole vaja anda täitjale nii palju ligipääse vanale süsteemile, mis võiks olla vastuolus tellija andmekaitsereeglitega. Seetõttu pakkus Vaidlustaja ka selle võimaluse tehnilises kirjelduses kõigepealt välja. Andmete eksport on WebDesktopi dokumendihaldurile kättesaadav standardfunktsionaalsus ja vastavat nupuvajutust ei saa pidada mingiks märkimisväärseks eritingimuseks ega lisatööks.

5.11.2.10.2. Hankemenetluse käigus esitas Hankija ka küsimuse: *Palume täpsustada, kas olete WebDesktopi eksportformaati kasutades importinud tervikandmed A-DOK-i kogu funktsionaalsuse säilitamisega?* Siit on väljaloetav, et Hankijale sobis andmete ise eksportimine. Vaidlustaja kinnitas oma vastuses, et kõik dokumendid jäävad alles ja nendega saab kohe edasi töötada. Vaidlustaja pakkus ka võimalust migratsiooni detaile täpsemalt selgitada, kuid Hankija ei kasutanud seda võimalust.

5.11.2.10.3. Kui Hankija siiski ei soovi seda eksporti ise sooritada, saab Vaidlustaja selle ka ise ära teha. Tegemist on projekti üldises plaanis täiesti mitteolulise küsimusega, mis ei

mõjuta kuidagi projekti eelarvet ega ajakava. See, kas vanas süsteemis vajutab ekspordinuppu tellija või annab tellija täitjale ligipääsu selle nupu ise vajutamiseks, ei ole sisuline tingimus. Kui eksporditavatest andmetest on mingi vajalik osa puudu (näiteks mingid eriliiki seosed), saab Vaidlustaja need andmed kätte WebDesktopi andmebaasist. Nii või teisiti on migratsiooni küsimused lahendatavad ja Vaidlustaja on vajalike tegevustega arvestanud.

5.11.2.11. Hankija lõik: Seega pakkumus ei täitnud hanke tingimusi, sest migratsioon pidi olema hinnas ja lahenduse standardfunktsionaalsuse osaks.
Migratsioon ongi hinnas ja lahenduse standardfunktsionaalsuse osa.

5.11.2.12. Hankija lõigu lõpuosa: *vaidlustaja sisestas tehnilisse kirjeldusse rea tingimuslikke ja täiendavaid töid nõudvaid punkte.*

Kõik kirjeldatud tööd on normaalsed infosüsteemide migreerimise osad ja toodud välja projekti efektiivsema planeerimise ja läbipaistvuse huvides.

5.11.2.13. Hankija lõik: *pakkumuses oli täiendavaid arendusi, mis ei olnud hinnas.*

Vastupidiselt Hankija väitele on iga tegevuse juures spetsiaalselt ära märgitud, et see tegevus sisaldub pakkumuse hinnas.

5.11.2.14. Hankija lõigu lõpuosa: *kohustuslikud funktsioonid ei olnud pakutud lahenduses koheselt olemas.*

Kõik funktsioonid oleksid kasutajatele süsteemi kasutusele võtmise hetkest kättesaadavad. Vaidlustaja on seda erinevates dokumentides korduvalt kinnitanud.

5.11.3. Hankija vastusest vaidlustusele selgub, et vaidluse objektiks on eelkõige HAD lisasse 1 lisatud Vaidlustaja selgitavad märkused. Avamaks nende sisu, on nad alljärgnevalt kommenteeritud. Igas punktis on toodud TK algne küsimus ja Vaidlustaja poolt HAD lisasse 1 lisatud kommentaar. Kõik loetletud punktid on plaanis täita osana projekti kohanduste ja seadistuste etapist. Nende kõigi hind kajastub pakkumuse hinnas ning vastav funktsionaalsus hakkab kasutajatele süsteemi kasutuselevõtu algusest peale kättesaadav olema.

5.11.3.1. TK p 2.11 - *Süsteem peab eemalviibiva või puhkusel kasutaja valimisel kuvama infot tema määratud asendaja kohta, sh asendaja nimi ja kontaktandmed.*

Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaari: Isikute kontaktandmed päritakse tavaliselt vastava asutuse personaliinfosüsteemist. Konkreetse juhul on vaja seadistada päringud Hankija spetsiifilisse personaliinfosüsteemi.

5.11.3.2. TK p 2.14 - *Süsteem peab võimaldama kontrolljälje andmete kättesaadavust, sorteerimist ja ekspordi.*

Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Eksport vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*

Kommentaari: TK p 2.14 käib süsteemi kontrolljälje ekspordi kohta. Vastav funktsionaalsus on pakutavas süsteemis olemas.

5.11.3.3. TK p 3.15 - *Süsteem peab dokumendi teistkordsel süsteemi hõlmamisel kuvama sellekohase hoiatuse (andmetüübi põhine).*

Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab IVKH jaoks spetsiifiliste reeglite üles seadmist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*

Kommentaari: Dokumendi korduvhõlmamise kontrolli ärireeglid on tavaliselt konkreetse asutuse protsesside spetsiifilised ja seadistatakse juurutuse käigus.

5.11.3.4. TK p 8.4 - *Süsteem peab võimaldama siseveebis organisatsiooni juhtimiskäsiraamatu dokumentide jt dokumentide kuvamise ja kasutamise funktsionaalsuse tagamist analoogselt olemasolevaga, sh dokumente kasutada ilma süsteemi sisse logimata.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vaja on realiseerida siseveebi (SharePoint) dokumentide üles laadimine, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: vt käesoleva otsuse p-is 5.11.2.6.

5.11.3.5. TK p 10.5 - *Süsteem peab võimaldama printimiskuvade loomist.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: Erinevates asutustes on erinevad tavad selle osas, kuidas ja mida prinditakse. Selleks tuleb teha juurutuse käigus vajalikud kohandused ja seadistused.

5.11.3.6. TK p 11.8 - *Süsteem peab võimaldama enimkasutatud valikute esiletoomist.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: Süsteemis saab teha palju erinevaid valikuid ja on ka mitmeid võimalusi enimkasutatud valikute esiletoomiseks. Plaanis on tellijaga kooskõlastada, millist meetodit millises kohas kasutada.

5.11.3.7. TK p 13.4 - *Kui hävitamisele kuuluv üksus on seotud seoste, viida jne kaudu mõne teise üksusega, peab süsteem küsima peakasutajalt kinnitust hävitamistoimingu jätkamiseks.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: See, millised asjaolud loetakse dokumentide omavaheliseks seoseks, mis takistab hävitamist, on asutuse protsesside spetsiifiline. Kavas on tellijaga need asjaolud täpsustada ning teha vajalikud kohandused ja seadistused.

5.11.3.8. TK p 13.6 - *Süsteem peab välistama arhiiviväärtusega liigitusüksuse hävitamist. Süsteemi peab saama seadistada selliselt, et hävitamine on võimalik ainult hindamis- vm pädeva otsuse olemasolul.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: See, mida loetakse pädevaks otsuseks ja kuidas seda otsust luuakse, on konkreetse asutuse spetsiifiline. Kavas on tellijaga need asjaolud täpsustada ning teha vajalikud kohandused ja seadistused.

5.11.3.9. TK p 13.7 *Süsteem peab võimaldama hävitamist nii üksuse metaandmete säilitamisega kui säilitamiseta.* Vaidlustaja märkus HAD lisas 1: *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*
Kommentaar: See, millised metaandmed kuuluvad säilitamisele ja millised hävitamisele, on asutuse spetsiifiline. Kavas on tellijaga vastavad asjaolud täpsustada ning teha vajalikud kohandused.

5.11.4. Hankija heidab Vaidlustajale ette hinnapakumuse vormi muutmist. Võrreldes käesoleva otsuse p-is 5.11.1 toodud tavapärase ühelt infosüsteemilt teisele ülemineku plaaniga ei sisaldanud Hinnapakumuse vorm kõiki sobivaid ridu, kus vajalikud tööd välja tuua. Hankija ei esitanud täiendavat juhendit selle osas, millisele reale mingid tööd lisada tuleks. Hankija ei ole täpsustanud, milles Vormi mittelubatud muutmine seisnes.

5.11.4.1. Selleks, et töö mahtu võimalikult hästi illustreerida ning tuua paremini välja, millised tegevused vajavad rohkem tellijaga koostööd, lisas Vaidlustaja teatud tööde hinnangud reale 4, sest need on seotud süsteemi üldise kasutusele võtmisega, mitte migreerimisega spetsiifiliselt. Teatud p-ide hinnangud lisati reale 5. Vaidlustaja ei ole muutnud Vormi struktuuri ega sinna mingeid ridu juurde lisanud, vaid lihtsalt täitnud olemasolevad read oma parima arusaamise kohaselt. Erinevate ridade hinnad eraldi võetuna ei mängi pakkumuste hindamise reeglite juures mingit rolli.

5.11.4.2. Pakkumuste hindamise ainsaks kriteeriumiks on koguhind, mis ei sõltu liidetavate järjekorrast. See, millisele reale mingi tegevuse hind on märgitud, ei mõjuta seega kuidagi tulemust. Kui siin on erinevusi võrreldes Hankija poolt eeldatud meetodiga, on need täielikult kosmeetilised – vastava summa võib lihtsalt teise rea peale tõsta, tulemus jääb samaks.

5.11.4.3. Kui Hankijale on probleemiks, et ta plaanib spetsiifilisi arveldusi konkreetsete ridade põhjal, siis arvelduste aluseks on konkreetsete tööde üleandmise-vastuvõtmise aktid, mitte Hinnapakumuse vorm.

Kui probleemiks on see, et Hankija plaanis ridade 4 ja 5 tegevuste osas mingeid spetsiifilisi tellimusprotseduure, siis see eesmärk ei tule vormil olevatest andmetest kuidagi välja ning Vaidlustajal polnud võimalik neid ette näha. Samas ei tee Vaidlustaja Hankijale mingeid takistusi struktureerimaks tellimusi endale sobival viisil.

Kui probleemiks on see, et uue süsteemi kasutuselevõttuga seoses on üleüldse vaja mingeid töid teha, siis infosüsteemid ei vahetu iseenesest, vaid selleks tuleb alati teha mingeid tegevusi. Ka Lepingu p 8.4 ütleb: *Migratsiooniprotsessi viiakse läbi tihedas koostöös*. Kui Hankijale on mingitel protseduurilistel põhjustel niiviisi mugavam, saab ta sisulistes tegevustes reale 4 lisatud maksumuse kas osaliselt või täielikult tõsta ümber reale 5. Selline muudatus oleks kooskõlas Riigihanke sisuga, kuid tühine võrreldes süsteemi eest avalikku raha kasutades kahekordse hinna maksmisega.

5.11.4.4. Vaidlustaja ei ole Vormile mingeid sisuliselt olulisi muudatusi tehtud. Küsimus on vaid selles, milline rida on millise tegevuse jaoks kõige sobivam. Sellisel alusel pakkumuse mittevastavaks kuulutamine on otsitud põhjus, mitte sisuline. Kui Vaidlustaja oleks täitnud vormi mingil teisel viisil, saaks samamoodi väita, et seda pole tehtud õigesti.

5.11.5. Vaidlustaja esitatud pakkumuse maksumus sisaldab kõiki vajalikke töid, sh andmete migratsiooni. Vaidlustaja pakutav infosüsteem sisaldab kogu TK-s toodud funktsionaalsust ning see saab kasutajatele algusest peale kättesaadavaks.

Vaidlustaja ei ole kusagil viidanud täiendavate kulutuste vajadusele. Pakkumuse hind on lõplik, sisaldab kõiki kulusid ning on otseselt võrreldav konkureeriva pakkumisega. Vaidlustaja on esitanud hankemenetluses osalemise avalduse, kus aktsepteerib vajadust teha tellijale kättesaadavaks TK-s toodud funktsionaalsus süsteemi kasutamise algusest peale.

Vaidlustaja on neid asjaolusid oma pakkumuses, suhtluses Hankijaga ning vaidlustusmenetluses korduvalt üle kinnitanud. Vaidlustaja on pakkunud ka võimalust tööplaani täpsemaks selgitamiseks ja täiendavatele küsimustele vastamiseks: mida, kuidas ja millal täpselt on plaanis teha. Hankelepingu projekt näeb ette kõigi vajalike tööde tegemist pakkumuses toodud hinnaga ning vajaliku funktsionaalsuse kasutajatele algusest peale kättesaadavaks tegemist.

5.11.6. Eeltoodu põhjal on lepingu täitmiseks ainult üks võimalus: seada tellijale üles vajalik funktsionaalsus ja teha see kasutajatele algusest peale kättesaadavaks. Lepingus ei ole võimalusi täiendava raha küsimiseks. Vaidlustaja on kõigis dokumentides toonud välja, et kavatseb tarnida süsteemi pakkumuses toodud eelarve raames.

Vaidlustaja juhib tähelepanu, et RHAD-is ei ole toodud mingit soovituslikku tööde ajagraafikut. Vaidlustaja märgib samas, et tõhusa koostöö korral oleks nende tegevuste ajakulu kalendripäevades väiksem kui näiteks käimasoleva vaidlustusmenetluse ajakulu.

5.11.7. Hankija annab Vaidlustaja pakkumuse detailidele oma tõlgendusi ning omistab neile varjatud tagamõtet, nagu sooviks Vaidlustaja Lepingu tingimusi mitte täita. Vaidlustusmenetluses ütleb Vaidlustaja korduvalt, et on valmis kõiki vajalikke tingimusi täitma, kuid Hankija väidab vastu, et Vaidlustaja ei ole valmis tingimusi täitma. Hankija ei küsinud kõnealuse funktsionaalsuse kohta hankemenetluse käigus küsimusi ega kinnitusi selle kohta, kuidas on pakutaval platvormil mingi funktsionaalsus realiseeritud, vaid on teinud

meelevaldseid eeldusi, nagu poleks mõnd funktsionaalsust üldse olemas.

5.11.8. Hankija on kirjalikes materjalides esitanud valeväiteid, väites nagu oleks Vaidlustaja pakkumus sisaldanud lauseid või fraase, mida seal tegelikult ei olnud. Kui sellist infot esitatakse vahetult enne selgituste andmise tähtaega, ei jää Vaidlustajale võimalust nende ümberlukkamiseks.

5.11.9. Hankija on pakkumuse mittevastavaks tunnistamise toetanud kolmele argumendile:

1) Hinnapakkumuse vormi muutmine - Hankija ei ole selgitanud, milles Vormi muutmine seisneb. RHAD-i dokumendina avaldatud Hinnapakkumuse vormi ja Vaidlustaja pakkumuses olnud Vormi võrdlusel on näha, et Vaidlustaja pole teinud Vormil mingeid struktuurseid muudatusi;

2) TK mittejärgmine - Hankija argumendid põhinevad valeväidetel;

3) väide, et migratsioon on tingimuslik - Vaidlustaja lähtub Lepingu p-ist 8.4 *Migratsiooniprotsessi viiakse läbi tihedas koostöös [---]*, kuid on kogu kommunikatsioonis väljendanud valmisolekut ka kogu töö ise ära tegemiseks.

6. Hankija, **Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Hankija leiab, et vaidlustus on täies ulatuses alusetu. Hankija käsitleb alljärgnevalt Vaidlustaja etteheiteid samas järjekorras, millises need on esitatud².

6.2. Käesoleva otsuse p 5.4 – Vaidlustaja väidab, et tema poolt TK täitmisel antud selgitused olid heausksed ja mõeldud projekti planeerimiseks.

Hankija märgib, et Vaidlustaja lisas TK täitmisel väidetavaid täpsustusi, mis viitavad täiendavatele töödele, arendustele või liidestustele, mida pakkumus eelduslikult ei kata. Vaidlustaja väidetavad täpsustused ei olnud seotud pakutava toote kirjeldamisega, vaid viitasid täiendava töö vajadusele, mis ei olnud RHAD-is nõutud ega lubatud. Sellised nõ täpsustused on pakkumuse tingimisi muutvad ning ei võimalda Hankijal kontrollida pakkumuse vastavust nõuetele.

Vastavustingimuste osa „PAKKUMUSE VASTAVUS“ nõuab kirjeldusi ainult toote vastavuse tõendamiseks, mitte täiendavate tööde loetlemiseks. Hankija ei kasutanud neid selgitusi ära, nagu Vaidlustaja väidab, vaid tegi neist järelduse, et pakkumus ei vasta üheselt TK-le ega hõlma kohustuslikku funktsionaalsust ilma täiendava arendusvajaduseta.

6.3. Käesoleva otsuse p 5.5 – Vaidlustaja väidab, et tegemist oli üksnes kohanduste info esitamisega.

Hankija selgitab, et TK p-id (sh 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7) nõuavad pakkumuses kohest ja täielikku vastavust.

Vaidlustaja on nendes ridades märkinud:

- *vajalik täiendav liidestamine,*
- *vajalik täpsustamine,*
- *pakkumus ei kata, vajab arendust* või muud sarnast

Seega ei vasta pakkumus nõudele *Jah*, mis on TK tabeli kohustuslik märg.

RHS ei võimalda Hankijal tunnistada vastavaks pakkumust, mille tingimustes on tingimuslikkust, vajalikke lisatöid või erandeid. Pakkuja ei saa asendada nõutud formuleeringut *Jah* tingimusliku vastusega *Jah*, lisades *kui tehakse lisatöid* või *Jah, pärast täiendavat arendust*.

---

² Kuna Hankija on vastuses vaidlustusele pidanud vajalikuks tuua ära peaaegu kogu Vaidlustaja esialgse vaidlustuse teksti, piirdub vaidlustuskomisjon siinkohal üksnes viidetega punktidele käesolevas otsuses, milles Vaidlustaja on käsitlenud küsimust, millele Hankija vastu vaidleb.

TK p 8.4 on Hankija igapäevastes tööprotsessides vältimatult vajalik ning peab olema kasutamiseks koheselt kättesaadav. Hankija ei saa aktsepteerida pakkumust, milles see moodul on veel arendusjärgus.

TK p 2.14 on Hankija jaoks strateegilise tähtsusega, kuna sellega seotud tegevuste monitooring toimub pidevalt. Pakkuja ei ole kinnitanud vastava mooduli olemasolu, vaid on üksnes teatanud kavatsusest see tulevikus välja arendada. Hankija hinnangul ei vasta selline lahendus RHAD-is sätestatud nõuetele.

Hankija eesmärk on soetada süsteem, mis pakub sisuliselt samaväärset funktsionaalsust ning mille kriitilised moodulid on koheselt kasutusvalmis, mitte arendusetapis, sest meditsiiniteenuse osutamisel sõltub süsteemi toimimisest inimeste elu ja tervis. Funktsionaalsuse kontrolli ja andmete ekspordi tagamine oli pakkumuse esitamisel täielikult pakkuja vastutus, samas kui Hankija roll selles protsessis pidi olema minimaalne.

Selline pakkumus on sisuliselt mittevastav. RHS § 114 lg 2 tulenevalt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta RHAD-is esitatud tingimustele. Seega kui hankijale saab teatavaks, et konkreetse pakkumuses esineb mittevastavus, tuleb tal see pakkumus tagasi lükata. RHS § 114 lg 2 piirab hankija diskretsiooni pakkumuse vastavaks tunnistamisel ning seab piirid pakkumuse vastavaks tunnistamise õigusele kohustusliku tagasilükkamise aluse sätestamise kaudu. Hankijal on küll diskretsiooniõigus tunnistada pakkumus vastavaks juhul, kui selles ei esine sisulisi puudusi, kuid Hankijal sisuliste puuduste tõttu selline diskretsiooniõigus puudus.

6.4. Käesoleva otsuse p 5.6 – Vaidlustaja väitel ei saa andmete migratsiooni puudutavat märkust kasutada pakkumuse mittevastavaks tunnistamiseks ning seda ei saa ka lugeda avatud hankemenetluses keelatud läbirääkimiste pidamiseks.

Hankija märgib, et TK nõudis üheselt tervikliku migratsiooniteenuse osutamist, mitte ainult sõltuvust Hankija tegevusest, kuid Vaidlustaja kirjeldus viitab sellele, et migratsioon on tingimuslik ja sõltub lisatöödest. Seega pakkumus ei täida Riigihanke tingimusi, sest migratsioon pidi olema hinnas ja lahenduse standardfunktsionaalsuse osaks. Migratsiooni tingimuslikuks muutmine on samuti pakkumuse sisuline muutmine, mistõttu on selle alusel mittevastavaks tunnistamine õiguspärane. Tingimusliku pakkumuse esitamine ei ole lubatud (RHS § 110 lg 3).

6.5. Käesoleva otsuse p 5.7 – Vormi mittejärgimine.

Hinnapakumuse vorm on pakkujale kohustuslik ning selle muutmine ei ole lubatud. Pakkujal ei ole lubatud lisada kulusid muule reale kui sellele, mis oli selleks ette nähtud ning pakkuja ei tohi esitada hinnapakumust, mis erineb vormist või muudab kululiikide struktuuri. Vormi muudatus ei ole formaalne, vaid sisuline rikkumine, mis mõjutab pakkumuse võrreldavust teiste pakkumustega.

Hankija kehtestab RHAD-is pakkumuse hinna või kulu esitamise struktuuri (RHS § 77 lg 2). Pakkumus peab vastama RHAD-is sätestatud tingimustele. Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi RHAD-s esitatud tingimuste ülevõtmist ning lubatav ei ole tingimusliku pakkumuse esitamine (RHS § 110 lg 3). RHS 114 lg 2 tulenevalt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta RHAD-is toodud tingimustele. Seega Vormi, mis on osa pakkumuse hinna või kulu esitamise struktuurist, kehtestab Hankija RHAD-is ja pakkuja peab esitama pakkumuse vastavalt neile tingimustele. Pakkumuse vormi muutmise õigus on hankijal (RHS § 81 lg 1 ja 6), mitte pakkujal.

6.6. Käesoleva otsuse p 5.8 – Vaidlustaja väidab alusetult, et mittevastavuse põhjused olid kosmeetilised. See väide on ümber lükatud järgnevate sisuliste mittevastavustega:

- Vaidlustaja sisestas HAD lisasse 1 rea tingimuslikke ja täiendavaid töid nõudvaid punkte;
- pakkumuses oli täiendavaid arendusi, mis ei olnud hinnas;
- Hinnapakumuse vormi oli muudetud;
- kohustuslikud funktsioonid ei olnud pakutud lahenduses koheselt olemas.

6.7. Käesoleva otsuse p-id 5.8 ja 5.9 – Vaidlustaja väited ettevõtlusvabaduse rikkumisest ning ebapiisavast konkurentsist.

Ettevõtlusvabaduse rikkumisega ei ole tegemist, kui pakkumus tunnistatakse mittevastavaks seadusest tulenevatel alustel. Seetõttu pole asjakohane ja põhjendatud Vaidlustaja väide, et tema pakkumus oli odavam kui edukaks tunnistatud pakkumus. RHS § 2 lg 1 kohaselt on eesmärk tagada hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning konkurentsi efektiivne ärakasutamine riigihankel, kuid see ei tähenda Hankija vahendite säästmise eesmärgil on lubatav tunnistada vastavaks mittevastav pakkumus.

6.8. Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamine oli õiguspärane, kuna see sisaldas mitmeid sisulisi mittevastavusi, mis ei ole kõrvaldatavad ilma pakkumuse sisu muutmata. Hankija on järginud RHS-i üldpõhimõtteid (RHS § 2 ning § 3 p-id 3 ja 5) ning taganud läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja säästliku rahakasutuse.

6.9. 05.12.2025 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.9.1. Vaidlustaja rünnak Hankijat esindava advokaadi suhtes jääb arusaamatuks, kuna ei saa kuidagi mõjutada vaidlustusmenetluse tulemust. Käesolevas vaidluses ei ole võimalik valeandmeid esitada, sest vaidlustuskomisjon saab Vaidlustaja pakkumuses toodud kontrollida. Vaidlustaja seisukohtadest nähtub, et ta ei ole RHAD-is toodud tingimustega rahul, ei ole mõistnud nende sisu või püüab sellist muljet jätta. Samas ei ole ta RHAD-i õigeaegselt vaidlustanud ega küsinud Hankijalt selgitusi (RHS § 46). Vaidlustaja enda selgitused ja põhjendused on paljasõnalised ja tõendamata.

6.9.2. RHAD-id on selged ning osutavad, et kõik pakutavad tööd peavad vastama TK-le. TK tabel ei jäta ruumi *tingimuslikele* tööde tegemiseks – kõik funktsioonid peavad olema süsteemis olemas. Riigihanke eesmärk on saada töötav süsteem, mis täidab koheselt kogu nõutud funktsionaalsuse.

6.9.3. Vaidlustaja tõlgendab enda esitatud infot täiendavate tööde kohta – *täpsustused* või *vajalikud kohandused*, kui osa standardsetest infosüsteemi migreerimise tegevustest. Hankija hinnangul pole võimalik selgelt järeldada, et kõik kohandused ja liidestused on juba tehtud ning et neid ei tule alles hakata arendama. Hankijal tuli hinnata, kas pakutav süsteem võimaldab süsteemi vajalikku funktsionaalsust kohe, ilma et seda peaks täiendavalt arendama.

6.9.4. Seoses *SharePointi* liidestusega väidab Vaidlustaja, et see on olemas, tingimuseks on see, et liidestuse funktsionaalsus peab töötama konkreetse siseveebistruktuuri ja juurdepääsuõigustega. *SharePoint* lahendus ei saa olla standardne, vaid on iga kliendi jaoks unikaalne – pakutav liides ei garanteeri, et kõik dokumendid ja õigused töötavad automaatselt. Seetõttu on arendus- või seadistusvajadus vältimatu ning tegemist ei ole tühise mittevastavusega.

6.9.5. RHAD-is on selgelt määratud Vormi täitmise reeglid ning täpsus on Vormi täitmisel oluline selleks, et pakkumusi saaks õiglaselt võrrelda. Vaidlustaja tegevus Vormi täitmisel on käsitatav info mittetäieliku esitamisenä, mis raskendab pakkumuste hindamise ja võrdlemise läbipaistvust.

6.9.6. TK p-i 8.4 kohaselt peab süsteem olema kasutatav koheselt pärast selle kasutuselevõttu. Vaidlustaja väidab aga, et migratsioon võib sõltuda tellija tegevusest. Hankija jaoks tähendab see probleemi (mittevastavust), sest RHAD-is on selgelt nõutud, et tööde teostamine peab võimaldama kohe täielikku funktsionaalsust.

6.9.7. Eelkäsitletud mittevastavuste valguses ei oma tähendust Vaidlustaja paljasõnaline väide, et teise pakkuja pakkumuse hind ületab tavapärasest turuhinda, kahekordselt. RHS § 2 lg 1 kohaselt on eesmärk tagada hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning konkurentsi efektiivne ärakasutamine riigihankel, kuid see ei tähenda Hankija vahendite säästmise eesmärgil on lubatav tunnistada vastavaks mittevastav pakkumus.

6.9.8. Hankija rõhutab eraldi migreerimise nõuet (HAD Lisa 1 p 15 - *Olemasolev süsteem peab olema migreeritud olemasolevalt platvormilt uuele lahendusele, tagades süsteemi funktsionaalsuse, andmete terviklikkuse ja teenuse järjepidevuse*).

TK nõuab üheselt terviklikku migratsiooniteenuse osutamist, sh pakkuja poolt dokumentide eksporti WebDesktopist ning see ei tohi olla sõltuv Hankija tegevusest. Vaidlustaja pakkumus ei täida Riigihanke tingimusi täielikult, sest dokumentide migratsioon peab olema lahenduse standardfunktsionaalsuse osa. Migratsiooni tingimuslikkus on sisuline mittevastavus, mistõttu on selle alusel mittevastavaks tunnistamine õiguspärane.

Hankija peab Vaidlustaja väiteid ebaõigeks, kuna need ignoreerivad Riigihanke alustingimust, et kõik kohustuslikud funktsioonid peavad olema pakutavas süsteemis kohe olemas. Hankija eesmärk on soetada süsteem, mis pakub sisuliselt samaväärset funktsionaalsust ning mille kriitilised moodulid on koheselt kasutusvalmis, mitte arendusetapis, sest meditsiiniteenuse osutamisel sõltub süsteemi toimimisest inimeste elu ja tervis. Vaidlustaja paljasõnaline väide, et täiendavate kulutuste vajadus puudub, ei vabasta teda kohustusest Hankijat veenda, et süsteem töötab IVKH spetsiifilises keskkonnas.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. 12.11.2025 tegi Hankija riigihangete registri vormil otsuse Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks järgmise põhjendusega: *Pakkuja muutis hankes toodud hinnapakumuse vormi, pakkumus ei vasta tehnilise kirjelduse punktides 2.14, 3.15, 8.14³, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 nõutud tingimustele (süsteemi põhitingimused), tehnilise kirjelduse punktis 15 nimetatud migreerimise nõudele.*

Seega esitas Hankija kolm põhjendust:

- 1) Muudetud on Hinnapakumuse vormi;
- 2) pakkumus ei vasta TK p-ides 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 nõutud tingimustele;
- 3) pakkumus ei vasta TK p-is 15 nimetatud migreerimise nõudele.

Milles Vormi muutmine või Vaidlustaja pakkumuse mittevastavused TK-le seisnesid Hankija ei põhjendanud. Samuti pole Hankija märkinud, millise RHS-i sätte alusel on otsus tehtud.

8. 13.11.2025 esitas Vaidlustaja riigihangete registris küsimuse vormis Hankijale omapoolse selgituse Hankija viidatud mittevastavusele⁴, millele Hankija vastas 19.11.2025: *Tere! Hange menetleti avatud hankena, kus ei ole lubatud pidada läbirääkimisi. Eduka pakkuja valik teostati lähtuvalt esitatud pakkumustest. Lugupidamisega.*

9. Saamata Hankija 12.11.2025 otsusest ega Hankija vastusest 13.11.2025 küsimusele⁵ sisulist vastust selle kohta, milles seisnesid konkreetset puudused tema pakkumuses, esitas Vaidlustaja 20.11.2025 vaidlustuse vaidlustuskomisjonile, milles esitas vastused Hankija oletuslikele sisulistele põhjendustele.

³ Hankija on eksinud. TK p-i 8.14 ei ole olemas, mõeldud on TK p-i 8.4. Vaidlustuskomisjon viitab alljärgnevalt õigele punktile.

⁴ Küsimuse ID: 1027990.

⁵ Vaidlustuskomisjon möönab, et 13.11.2025 küsimuses Vaidlustaja Hankija otsuse põhjendusi ei küsinudki vaid esitas oma selgitusi.

26.11.2025 esitas Hankija vastuse vaidlustele, milles on esmakordselt toodud Hankija sisulised seisukohad selle kohta, miks Vaidlustaja pakkumus ei ole vastav. Vaidlustusmenetluses ei ole Hankija väitnud, rääkimata tõendite esitamisest, et Vaidlustajale oleksid sisulised põhjendused tema pakkumuse tagasi lükkamise kohta olnud teada enne vaidlustuse esitamist.

10. Vastavustingimus „PAKKUMUSE MAKSUMUS“ kehtestab: *Pakkumuse maksumus tuleb esitada Vorm 4 Hinnapakkumuse vormil ja töölehel „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ toodud struktuuri kohaselt.*

Küsimused ettevõtjale:

1. *Kas Pakkuja esitas hinnapakkumuse Vormil 4? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“)*

HAD p 5.1 kehtestab: *Pakkuja peab esitama pakkumuse maksumuse vormi 4 kohaselt.*

HAD p 7.4 kehtestab: *Hankija võib pakkumuse tunnistada vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid hanketeates ja alusdokumentides esitatud tingimustest.*

11. Vaidlust ei saa olla selles, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud Vorm ei vasta täielikult Hankija poolt RHAD-i dokumendina kehtestatud Hinnapakkumuse vormi (Vorm 4) struktuurile.

Vaidlustaja pakkumuses esitatud Vormil on võrreldes Hankija kehtestatud Hinnapakkumuse vormiga muudetud rea 4 *Tellimuse alusel süsteemi eeldatavate arendustööde teostamine* veergu *Kogus*, asendades Hankija poolt etteantud koguse (tundides) „50“ kogusega „160“.

Vaidlustaja selgituse kohaselt oli teatavate tööde kulu võimalik lisada kas reale 4 (*Tellimuse alusel süsteemi eeldatavate arendustööde teostamine arendustööde teostamine*) või reale 5 (*Olemasoleva süsteemi migreerimine*). Vaidlustajale tundus rida 4 kohasem, sest eesmärk oli anda tellijale maksimaalselt informatsiooni. Tegelik tööde kogumaht ja kogumaksumus ei muutunud sellest, millisele reale vajalikud tööd on lisatud.

12. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et RHAD-i kehtestamine ja muutmine on Hankija õigus ning pakkuja seda omavoliliselt teha ei saa. Taunitav ja vale on Vaidlustaja arvamus, et pakkuja võibki muuta RHAD-i vastavalt oma äranägemisele, kui usub, et sellisel kujul on mingid andmed Hankijale paremini mõistetavad. Riigihanke alusdokumentide muutmiseks on RHS-is ette nähtud oma kord ning Vaidlustaja seda järginud ei ole.

Samas on Vaidlustajal õigus selles, et tema poolt Hinnapakkumuse vormil tehtud muudatus, mille tõttu esitati teatud töö kulu ühe rea asemel teisel, ei saanud konkreetsel juhul sisuliselt kuidagi mõjutada pakkumuste hindamist Hankija poolt. Riigihankes on kehtestatud ainult üks hindamiskriteerium – *Pakkumuse kogumaksumus Hinnapakkumuse Vormilt 4⁶*. Kuna Hinnapakkumuse vormi kohaselt tuli lehele Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad kanda Vormilt üle pakkumuse kogumaksus, ehk ridadel 1-5 esitatud maksumuste summad kokku, ei saanud see, et üks summa esitati rea 5 asemel real 4 mõjutada kogumaksumust, mida pakkumuste hindamisel võrrelda tuli, sest summa ei sõltu liidetavate järjekorrast. Kuna ühestki RHAD-i dokumendist ei nähtu, et pakkumuste hindamisel ja võrdlemisel omaks mingit tähendust Hinnapakkumuse vormi ridadel 1-5 esitatud osamaksumused, on sisutu Hankija väide vaidlustusmenetluses, et Vormi täitmise reeglid ning täpsus on Vormi täitmisel oluline selleks, et pakkumusi saaks õiglaselt võrrelda. Sellist võrdlemist RHAD ei sätesta.

13. RHS § 114 lg 2 viimane lause ning HAD p 7.4 võimaldavad Hankijal tunnistada pakkumus vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke alusdokumentides kehtestatud tingimustest. Vaidlustuskomisjon leiab, et olukorras, kus asjaolu, et teatud tööde maksumuse esitamine Vormi ühe rea asemel teisel real, olukorras, kus see ei muutnud pakkumuste hindamise ainsaks aluseks olnud kogumaksumust ning vaidlustusmenetluses pole Hankija põhjendanud, kuidas see oleks võinud mõjutada Vaidlustaja pakkumuse võrreldavust

---

⁶ Vt RHAD-i dokument Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad.

teise pakkumusega, oleks Hankijal tulnud hinnata, kas tegemist võiks olla mittesisulise kõrvalekaldega RHAD-is esitatud tingimustest. Seda Hankija teinud ei ole.

14. Nagu käesoleva otsuse p-ides 7-9 välja toodud, ei ole Hankija üheski dokumendis enne Hankija vastust vaidlustusele, toonud välja, milles seisneb Vaidlustaja pakkumuse mittevastavus TK p-ides 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 ja 15 (migratsioon) nõutud tingimustele. Seetõttu leiab vaidlustuskomisjon, et selles osas on Hankija otsus täielikult põhjendamata. Objektiivselt tuvastatav on üksnes see, et Hankija on loetlenud TK punkte, mille osas Vaidlustaja on HAD Lisas 1 esitanud märkusi. Seejuures on Hankija eksinud, sest TK-i 8.14 ei ole olemas, mõeldud on TK p-i 8.4.

Vaidlustusmenetluses esitab Hankija põhjendusi, Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse kohta TK p-ides 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 ja 15 kehtestatud tingimustele, oponeerides Vaidlustaja seisukohtadega, mitte vastupidi, nagu oleks loogiline hankija otsuse vaidlustamisel (harilikult vaidlustaja vaidlustab hankija põhjendusi).

Hankija ei saa vaidlustusmenetluses oma otsust tagantjärele ja täiendavalt põhjendada argumentidega, mille puhul puudub igasugune kindlus, et neist argumentidest lähtuti ka otsuse tegemise ajal (vt VAKO 209-20/225529, p 16; TrtRKO 3-22-607, p 10). Käesoleval juhul vaidlustuskomisjonil selline kindlus puudub. Hankija vastuses vaidlustusele toodud väited võivad olla tagantjärele välja mõeldud, vastuseks Vaidlustaja põhjendustele või kui mitte, siis jättis Hankija need otsuses täielikult kajastamata. Mitmed asjaolud seoses Hankija vastusega tekitavad veendumuse, et Hankija ei ole lähtunud oma otsuse tegemisel neist asjaoludest, mis on esitatud Hankija menetlusedokumentides vaidlustusmenetluses.

15. Vaidlustuskomisjoni veendumust selles, et Hankija ei ole otsuse tegemisel lähtunud Hankija vastuses esitatud põhjendustest kinnitavad muuhulgas ka Hankija vastuses vaidlustusele esitatud ilmselt ebaõiged väited Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 esitatud märkuste sisu kohta, mille Vaidlustaja oma 02.12.2025 menetlusedokumentis tähelepanu juhtis ning mille esinemist vaidlustuskomisjon kontrollis. Vaidlustuskomisjon rõhutab seejuures, et tegu pole sisuliste seisukohtadega, mille tähenduse üle võib vaielda vaid kergesti kontrollitavate faktivigadega:

1) Hankija on vastuses vaidlustusele väitnud: *vaidlustaja lisas tehnilise kirjelduse täiendamisel väidetavaid täpsustusi, mis viitavad täiendavatele töödele, arendustele või liidestustele, mida pakkumus eelduslikult ei kata.*

Kõikides Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 tehtud märkustes TK p-ides 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 öeldud [---] *pakkumuse hind arvestab valiku tööga.* Kui Hankija sisustab sõna „pakkumus“ mingil teisel viisil, nt oleks tulnud küsida pakkujalt selle kohta selgitusi, mitte lähtuda otsuse tegemisel eeldusest, et pakkumus neid ei kata;

2) Hankija vastuses on viidatud, et HAD Lisas 1 tehtud märkustes on väljendid *vajalik täiendav liidestamine, vajalik täpsustamine, pakkumus ei kata, vajab arendust.*

Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 tehtud märkustes selliseid väljendeid ei ole;

3) Hankija vastuses on seoses TK p-iga 2.14 märgitud: *Punkt 2.14 on Hankija jaoks strateegilise tähtsusega, kuna sellega seotud tegevuste monitooring toimub pidevalt. Pakkuja ei ole kinnitanud vastava mooduli olemasolu, vaid on üksnes teatanud kavatsusest see tulevikus välja arendada.*

Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 on TK p-i kohta esitatud märkus: *Eksport vajab täiendamist, pakkumuste hind arvestab vajaliku tööga.* Teadet kavatsusest vastav moodul tulevikus välja arendada pole;

4) Hankija vastuses on Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse üldist põhjendustena välja toodud, et *pakkumuses oli täiendavaid arendusi, mis ei olnud hinnas.*

Nagu juba eelpool öeldud, siis kõikides Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 tehtud märkustes TK p-ides 2.14, 3.15, 8.4, 11.8, 13.4, 13.6, 13.7 on öeldud [---] *pakkumuse hind arvestab valiku tööga.*

16. Vaidlustuskomisjon juhib tähelepanu ka Hankija ebajärjekindlusele 12.11.2025 otsuses ja Hankija vastuses vaidlustusele. Vastuses vaidlustusele on Hankija märkinud Vaidlustaja pakkumuse kohta: *Seega ei vasta pakkumus nõudele „Jah“, mis on tehnilise kirjelduse tabeli kohustuslik märg. RHS ei võimalda hankijal lugeda vastavaks pakkumust, mille tingimustes on tingimuslikkust, vajalikke lisatöid või erandeid. Pakkuja ei saa asendada nõutud formuleeringut „Jah“ tingimusliku vastusega „Jah“, lisades „kui tehakse lisatöid“ või „Jah, pärast täiendavat arendust“.*

Samas ei ole Hankija 12.11.2025 otsuses Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise põhjendusena esitatud TK p-ide loetelus toodud välja TK p-te 2.10 ja 10.5, mille puhul on Vaidlustaja poolt HAD Lisas 1 tehtud samuti märkus *Vajab täiendamist, pakkumuse hind arvestab vajaliku tööga.*

See kinnitab taas vaidlustuskomisjoni veendumust, et Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamisel juhindunud nendest põhjendustest, mida Hankija vastuses tagantjärele esitatakse.

17. Vaidlustusmenetluses on Hankija eraldi rõhutanud, kuivõrd oluline on Hankijale TK p-is 15 märgitud migratsiooniteenuse osutamine. Vaidlustuskomisjonil ei ole veendumust, et ka selle TK punktiga seotud asjaolude puhul oleks võimalik lähtuda Hankija poolt vaidlustusmenetluses esitatud menetlusedokumentides toodud põhjendustest.

18. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ei ole läbipaistev ega kontrollitav (vastuolu RHS § 3 p-is 1 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega) ning ei vasta RHS § 114 lg-le 1 osas, mille kohaselt hankija peab tegema põhjendatud kirjaliku otsuse pakkumuste vastavaks tunnistamise või tagasilükkamise kohta. Seetõttu tuleb Hankija otsus tunnistada kehtetuks.

19. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

19.1. RHS § 198 lg 1 alusel kuulub Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja mõistmisele vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 640 eurot.

19.2. Vaidlustaja ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

19.3. Hankija menetluskulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik